

Toplumsal yaşamın direği olan kadınlarımız, yıldan yıla artan bir güçle ülkenin sorunları için öne geçiyor. Bu elbette sevindirici bir durumdur.

Kurtuluş Savaşı'nın önder kadrosu da, milletin bütün fertleri gibi kadınların aktif desteği olmadan bu savaşın kazanılamayacağını bilincindeydiler. Kadınları harekete geçirmenin en etkili aracı, Kızılay'ın o zamanki adı olan Hilali Ahmer'dir. Bu kuruluşun merkezi İstanbul'daydı ve Balkan ve Birinci Dünya Savaşı'nda askerler için yardım toplamak, göçmenlere yardım etmek ve yaralılara bakmak gibi pek önemli işler görmüştü. Şimdi bir Kurtuluş Savaşı verilmekteydi ve Hilali Ahmer'i büyük görevler bekliyordu.

16 Mart 1920'de İstanbul'un işgali üzerine yurtseverler gruplar halinde Ankara'ya geçtiler. Bunlardan birisi de Halide Edip Hanım'dır. Onun ilk yaptığı işlerden biri İstanbul'dan gelmiş ve Ankara'nın yerlisi olan kadınları Hilali Ahmer'de örgütlemek olmuştur.

Ankara Hilali Ahmer Kadınlar Kolu'nun bütün Türkiye kadınlarına yaptığı "*örgütlenin*" çağrısına ilk yanıt veren illerden biri, Sivas Kongresi'nden beri zaten yurt savunması için yoğun bir çalışma ve örgütlenmenin bulunduğu Kastamonu'dur.

Orada Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti, Öğretmenler Cemiyeti, Gençlik Kulübü faaliyet halindedir. Halide Edip'in çağrısı üzerine 1921 Nisan'ında bunlara Kastamonu kadınları da katılmıştır.

20 Nisan 1921'de Mevlevi Dergâhı'nda yapılan toplantıya koşan kadınlar, 12 kadından oluşan bir Hilali Ahmer Kadınlar Merkezi, 5 kişilik de bir yönetim kurulu oluşturmuşlardır.

YAMALI GÖMLEK

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Perşembe, 03 Aralık 2015 08:16 -

Kimdir bu kadınlar? O zamanın geleneklerine göre kadınların adları ulu orta söylenmez, babalarının, eşlerinin adlarıyla tarif edilirdi. Adları belli olanlar yalnızca Hafız Selma, Hafız Nebiye, Münire, Zekiye, Bedriye'dir. Diğerleri komutan, il yöneticisi, memur ve şehir ileri gelenlerinin eşleri, kızları, anneleri olarak anılmaktadır.

ÇOK VEREN MALDAN AZ VEREN CANDAN

Kastamonu Hilali Ahmer Kadınlar Kolu, kısa sürede Kastamonu ilçelerine de dal budak salmıştır ve kadınlardan yardım toplamaya başlamıştır. Bu kentte yayımlanan ve Kurtuluş Savaşımızın en özgün gazetelerinden biri olan Açıksöz, 9 Mayıs 1921 tarihli sayısında yardım yapan kadınların adlarını ve yardım miktarlarını yayımlamaktadır.

Taşköprü ilçesinde açılan yardım kampanyasına katılan 34 kadının adı yayımlanmıştır:

"Bir köylü kadın 30 kuruş

Miraç oğlu Ahmet Ağa'nın eşi 200 kuruş

Terzi Hasan Efendi'nin eşi 100 kuruş

YAMALI GÖMLEK

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Perşembe, 03 Aralık 2015 08:16 -

Sinoplu Madam Terzi hanım 100 kuruş

Tütüncü Salih Efendi'nin eşi 50 kuruş

Orman Bekçisi Nuri Efendi'nin eşi 20 kuruş

Belediye kalemesi Asiye hanım 150 kuruş

Muzaffereddin Kız Mektebi Başöğretmen Yardımcısı Mahrure Hanım 250 kuruş.”

Liste böyle uzayıp gidiyor.

Kastamonu Kadınları, Türkiye için ölüm kalım günleri olan Sakarya Savaşı sırasında 700 yataklı bir hastaneyi şu eşya ile donatmışlardır: 406 yatak, 4.108 yorgan, 1.030 yastık, 558 çarşaf, 68 sürahi bardak, 272 maşrapa, 859 havlu, 104 minder, 322 terlik, 114 bakır sahan, 225 bakır tas, 1.415 çatal kaşık, 25 lamba, 17 büyük tencere, 26 tülbent, 178 top Devrekâni bezi ve benzeri eşya...

Bu kampanyaya Kastamonu'da yaşayan Rumlar da 225 takım yatak vererek katılmışlardır.

Kastamonu Hilali Ahmer kadınları Sakarya boylarında yaralanıp bu hastaneye getirilen askerleri ziyaret ederek onlara sigara, şeker ikram etmişlerdir.

YAMALI GÖMLEK

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Perşembe, 03 Aralık 2015 08:16 -

Vatan için dövüşürken yaralanan subay ve er için arkasında böyle bir kadın ordusunun bulunduğunu bilmek kadar güçlü bir moral kaynağı olabilir mi?

Kastamonu kadınları, yaralılara ve onların çocuklarına yardım için konser de düzenlemişlerdir. Burada 157 lira 50 kuruşluk bilet, 16 lira 30 kuruşluk rozet satmışlardır. 247 lira 20 kuruşluk da yardım toplamışlardır. Konser sonunda çok duygulanan bir kadın, kulağındaki küpeyi çıkararak üstündeki bütün parası ile birlikte Hilali Ahmer'e bağışlamıştır.

Kastamonu Hilali Ahmer kadınlarının düzenlediği bir eşya piyangosu ise herkesi duygulandırmıştır.

Riyazülbenat Okulu'nun üst katında düzenlenen sergiye tam 1.030 parça eşya bağışlanmıştır.

Yoksul bir kadın, eşya piyangosu için vereceği başka bir şeyi olmadığı için yamalı bir gömlek vermiştir.

Bunu verirken de utancından ağlamıştır.

Sergiyi düzenleyenler yamalı gömleği salonun başköşesine asmışlardır.

Üzerine iki satır bir yazı yazmışlar, diğer eşyalarda bağışlayanın adı bulunduğu halde bu yamalı gömleği veren kadının adı yazılmamıştır.

YAMALI GÖMLEK

Zeki Sarıhan tarafından yazıldı.
Perşembe, 03 Aralık 2015 08:16 -

Bu olay herkesi çok duygulandırmıştır.

Açıksöz gazetesi; bu bağışı, malı olup da vermeyenlere örnek göstermiştir.

“*Asıl onlar ağlasın*” diye yazmıştır...

Kaynak:

Açıksöz, Sayı 162, 18 Nisan 1921, Sayı 180, 9 Mayıs 1921, Sayı 181, 10 Mayıs 1921.

Açıksöz Sayı 261, 20 Ağustos 1921'den Mustafa Eski, *Kastamonu Basınında Milli Mücadele'nin Yankıları*, s. 12.

Bu yazı Bütün Dünya dergisinin Kasım 2015 tarihli sayısında yayımlanmıştır.